

פ' ה' / א' / ג'
[3.7.37]

הסוק מסכתו של החי ד. כן-גוריון

פסח -

מכתב ששלחתי לטרכז המפלגה החילונית אותו ביום י' ושיימתינו ביום ח' - בסרט היה בידו כל החומר שאורגה ומלפנה להברקת. עד הרגע האחרון לא האמנתי שהגליל כולו נשבר לנו - וגם אחרי כל האיסוריה של היים ולוחים ובטי הייתי מלא קפזוק - כי הוצר נראה לי לנסוע, במחוזות עכו וצפת בלבד - שעה של 1.604.200 דונג, יש ישוב ערבי שלמעלה מ-80,000, לעומת 5800 יהודים, וקשה היה לי להעלות על הדעת שכל זה יוצע לנו. כשהיים הודיע בבחון בשם הסרוטיסור ובשם א.ג. שמסכולת הצפון נידחה ואנו מקבלים הגליל הייתי סבור שהכוונה היא לעק חולה ממורה ולחוף היים ממערב - כלי אגוס החירי העצום שהוא שבי סחור. ורק המברקים שלך עקרו טעק זה מלבי.

נחזור גם ענין חיפה. ואף כי נהקץ קצף בשליה - החליה בכל זאת בידינו. את הקוף נוציא בזמנו. נדחמתי כמובן שיגניחו ובנותיה. מבחינה קרולנית אני דווקא כחייב שאריות נקודות יהודיות בשטח הערבי. אם תכניח זו של הוצרה תבא לפועל - למי שעה חרבר הוא בגדר של טעק, כי עדיין המוקשים והקשיים ברובים ועצומים - ברור לי בתחילת גמור (במירה שיש החלטיות במחשבות על החדיד) כי אין זה סידור טופי. נמרוץ הגבולים החלה - ולאז דוקא בכוח הפיק. יותר בזמן אחר אני מאמין במסכת יהודי ערבי כעמיד לא רחוק. ואם נעלה למדינתנו אנו עלבים יהודים ונתכבד מבחינה מסקית ועכאית יוקב בטיס לתמכ המפי של ב י ס ל א ג ב ו ל ד ת. בינינו ובין המדינה הערבית. לא רק תועלת הערית שהצפה למדינה הערבית - יתכן שהועלת הערית זו לא תפיק לחרום ההתנגדות הסטרוטית הערבית להגירתנו לתוך מדינתם - אלא צורך מטלתי ימריץ את הערבים להתפטר מתנו המורה שילבו חודי והנחה חודית באני שתי ממדינות. ומציאות ישובים יהודים בה דך המדינה הערבית תקל על המנהיגים והמושלים הערבים את ההתפטרות והתפטרות להחרבותנו בתוך מדינתם. אבל קשה להשלים עם הקרע הזה. גם מבחינה מרגש המיוחד לנקודות אלה, ועוד יותר מבחינה איסטרטגית. באופן מיוחד לא יתכן להשלים עם הסגרת הפעל החשפל - שלטי הקונסטית הוא עתיד בתוך זמן ידוע לעבור למדינה.

במדינות העבריים על ארבע הערים אני רואה אמון מעורבי - אבל מיני חושש מזהו גזירה אולמית, ונצטרך לעשות כל אשר בכוחנו להבטיח את שלמותו האמתי והמירי על חיפם.

בדרך כלל אין אני יכול עדיין להוציא טעמס אחרון על מדינה - על יסוד הסירורים והקשיים שהבאת לנו. יש לראות את החומר במילואו ויש לעיין בו ולתפוך בו יפה יפה.

חרושם הראשון שלי הוא, כי בדוית זה - בחוף להצעות הקונקרטיה נחתן לנו בטיס איסטרטגי מעוין למדינתנו ולמלחמתנו. זומי, כמדומני, העזרה הראשונה מאחרי הסנדס המחזקת את למיתנו א ב ו ס ר י ת. והטוליטית. אילו לא הייתי צד מעונין הייתי אומר

ארכיון המדינה
תק"פ 1549-10

שנודע לא היה רצונם הידוע כזה על איי מבחינה החגיגות והחכמה המולדתית
 שבו. מובן שיש יהודים ציונים הבאים היו מחברים רפורם יותר טוב -
 אבל השיבות החיוב שברפורם - במידה שיש בו חיוב - היה דווקא כזאת
 שנתחבר על ידי שם גויים אנגלים מסוגים מסעם המלכות ואינם יכולים
 לתודות עם מבחינה היהודית בלבד. את הגבולות עצמון, מפרט ומצמנות
 מזרחית אני רואה באירופאים - מחוץ לגבול הדרומי ודרומי מזרחי.
 הגבול המזרחי אינו יודע מהו, ולפי הקטעים יונה איננו בטוחים עדיין
 גם בהצעות הודעה. אנחנו לנו כל רוחב העסק המערבי (עמק החוף) בכל ארכו,
 גם בחלקו שביחודית הכולל הוא גם את השפלתו הנגיד עו הרי שומרון
 ויהודה - ועד בכללך במלחמה המצויה לנו על הגבולות נצטרך לעמוד על
 אחיזה בחרי יהודה ושומרון המערביים - כאמצעי הגנה.

אך שהי השאלות הגדולות הן: ירושלים והנגב. בהכנסת
 ימו למדינה הערבית ניהון לנו מנרף נוסף למלחמה על ירושלים החדשה, כאשר
 נציגה במברקך. אין בסחון בהצלחה, כמוכון, אבל השנאים מרובים שנכבוס
 את ירושלים למדינה היהודית. רוב וליבנסטיין סבורים שכלינן להלחם על
 ימו מנרטרית - יש לי ספקות חזקים במבונה הסבירה הזאת, ודישתנו למוציא
 ימו מחוך המדינה הערבית ולסיכמה תחת מנרס בריטי מלבד העסק הדר
 בשנאים של הצלחתה, עלולה לערער או לרופף לבל החנות את הכיפתנו על
 ירושלים, אם כי אין גזרה שווה ביחם לשתי הצדדים האלה. לה הרי עכות
 הערבים ליכנו - איננה אלא זכות של עזרה אטנוגרפית מצדאוחית, לזכות
 היהודים על ירושלים, שמאחוריה עומדת לא רק מציאות אקטואלית של שבטים
 אלף יהודים - אלא קדושת-מקבר ומסורת-קדומים של אלפי שנים ורחשי לב אומם
 עתיקם וארגנה אוניוורסיטית של כל עמי התרבות. אבל דווקא מפני החשיבות
 העליונה, אטרנסצנדנטאלית, העשית והמסלית של ירושלים כמדינת המדינה
 היהודית אין לנו צריכים להבטיח את מלחמתנו על ירושלים במדינות אחרות
 שמצלתן ממוקטת ונזקן קרוב לוודאי.

ובחשיבות המולדתית של ירושלים - החשיבות
 החשיבותית של הנגב: מוצא לים סוף, קשר לים המלח, הקדמת שטח רחב-ידיים
 שזמם שרץ בידתו להקימו מוטמנותו - כל אלה חוסכים את הנגב לתביעה
 מסלכית מדינת השיבות עליזנה.

אילו הייתי מועמד לפני הכרה של בדידתו הגליל (זה
 מוצע לנו) או הנגב הייתי בלי כל היסוס בוחר בגליל. לא מפני האפשרות
 החשיבותית - אם כי הן עצמות, לא רק בגליל אלא גם בעברו העממי
 (שום דבר אחר לא יקרב כל כך אפשרות החשיבותנו במחוז צור ברכישת הגליל) -
 אלא מפני שאת הגליל היינו מנסידים אילו נעשה חלק של מדינה ערבית,
 כאשר הוא מיושב בצפיפות, בטעם שהנגב במדינה הערבית יעמוד בשוממותו,
 ובמקדום או במאוחר יתגבר כוח היהימה הדינמי שלומד מאחרי החשיבות
 היהודית על כוח-המעורר האובסטרקטיבי של האטריוטיזם הערבי העקר.
 אבל לאחר שהגליל מוצע לנו - יש עכשיו לעשות את המלחמה על הנגב בגיוס
 כל החטיבה שאינטרסים בריטיים כבדי שרץ עלולים להם לנו.

אין עיני צרה בשני המיליונים שהציעים לתת למדינה
 הערבית. אם נתן זה ישכך תחם - כדאי לנו הדבר הזה. איני נבהל אפילו
 מטקעבה שאומרים לחטיל עלינו - אם כי נצטרך להלחם נגדה.

ארכיון ההגנה
 תיק 1549-10

סניף אחד ימורי נשאר סמוך בירידות שהצנקה לנו:
העברה זו של אוכלוסין ערבים - המועצה היא כדבר של דעות אלו של כשיהיו
קשה לי להאמין להעברה הזו, קשה לי להאמין בעתידה מוצון.

דבר אחד כנראה פתחן מכל התבולות שנקטה בהם
הועדון אין היא עומדת כנראה למשיל עלינו, זכויות בינלאומיות סיומדות.
לפי כך כנראה באת התבולות של המנדט הזמני על ארבע מדינות (לגבי היטח,
הוסבני, שיש גם כדונה אחרת...). אבל אכזרונה היא כנראה למדינת
ישראל. אני מדגיש את היהודים ולא את המדינה - בני ערין
אני יודע ואני בסוף שמעתי לנו. מדינתנו - מדינתנו - מדינתנו
בהחלט. אני מקבל את החלטה בהגנה הבריטית. כמובן שלא יתכן שלא תהא
לנו הזכות לעבא ולהודיענות (ביבשה, ים ובהוד), אבל העבא והודיעון
המסוכלל ביותר לא יפטר מחתנו שהגנה בריטית - כלפי הוד. אני יודע
גם מה גורל יהסי-מוך של בדינתנוך הגם כאן תהיה תלות בריטית? מבחינת
הערבי - יש מניח לכאן ולכאן. לא רק לאזרחי המדינה היהודית? לעם
ישראל כולו יש ענין של כבוד וענין מולטי עולם לאיזה מדינה - חבר -
אלאומים ולהחזיק ביריות יהודיות במרכזים החשובים ביותר במרכזי מיוחדות
הבולטת. יש אולם למדינה היהודית יש ענין רב ליהנות מהחברות בקומפונולס
הבריטי. מסתם של דומיניון נראה לי כדבר לפני זמנו - אבל התקרבות
למסמס כזה רצוי מבטא בהיגות, שבן-השאלות המסוכן ביותר כדוך במקומה
המערבן אבל כרגע אין לי הידיעה המספקת לעמוד עליו.

וכשאני מתעלם משאלות האינטרסניה המולדתית שלנו -
שהיא במצבו הקשה והמסוכן כמול-שלמה (כלפי פנים, כלפי הערבים, וכלפי
אנגליה) בעלת ערך חיוני, אולי לא תהיה מכל שרר השאלות - הריני רואה
לחובתי לעצמי להגיד להערים: אני רואה בתכנית זו ב כ ל ל א לא רע
במיעוטו - אלא כיבוש מולטי וזנמס היסטורי אשר לא היה לנו מיום חרבה
ארבעון; אני רואה בהגשמת התכנית הזאת שלב במסע מבריע בראשית גאולתנו
השלמה והנוף שאין חזק ממנו לכיבוש המודרן של ארץ ישראל כולה. אני
מבכר תכנית זו ב כ ל ל א על פני האפשר הקיימת. המטה המוצע לנו
תואם במבט אדמחה של איי, קטנה אמנם בהשגחה המתימטי אבל גדולה יותר
בשטחה הקולוניזציוני מהמטה שנמשך לערבים (מחוץ לגב). זהו שלטוננו
כל ימיה של ארץ-ישראל. זוהי עליה גדולה. זוהי התישבות שיטתית בנות
מסלבתאי. זוהי אפשרות של מלוח ממלכתי גדולה. זהו צבא יהודי. זוהי מדינת
יהודית. זוהי שנסה לרכישה בן-בדיה מעבר לגבול הצפוני. זוהי ארמה ערן
הארמה הישראלית בעולם. מלוח הם הנחומים לעם יהודי. זוהי ראשית הגאולת.
זוהי גאולת יותר גדולה מאשר בימי עזרא ונחמיה, אך פעם לא נבנתה
המדינה היהודית בבת אחת - והלק גדול כזה של איי לא היה אך פעם ברשות
מדינת יהודית בראשיתה. גורל מדינתנו החבל המוצע לנו לא היה אך פעם
בידי היהודים - בשלמותו. החבלים שהיו פעם יהודים יותר מהאחרים -
אין בהם עכשיו כמעט אך יהודי אחד, פרט לירושלם. והדבר כה גדול ונורא
ער שנרסה לי שכל זה אינו מלא חלום. מבנם - אינו עדיין באימות, ועוד
רבה אדרן וקשה.

אבל יש כאן האינטרסניה המולדתית - זכיל מסמס
אינטרסני עלול להכשילנו, להכשיל את כולנו, גם המתייבים וגם השוללים.
ואם לגבי התכנית יתחלקו הרעות - הריני מקווה שלגבי המבטאים נהיה מאוחדים:
עלנו להספיד ולהתמיד במלחמה על סיום המנדט בשלמותו - סילי לקשור

ארכיון ההגנה
תיק 153/9-10

אם ירינו בנשים עם המשלח לשם השבת התכנית עד כמה שירגו הנשים.
מכל הבחינות, לרעה השוללים, אם יצא הגורל, לרעה המחייבים - אם
שחקו לנו השעה - רצוי שהתכנית תהיה כמינוי ב י ו י א ש ל י נ ו .

כמחייב גמור של התכנית אני רוצה לתזכיר את החברים
שם המדינה-דעה אחי; התכנית אינה מוספת עדיין בקומה שלנו. לא רץ
אין לנו עוד ירוסלם ותקלוח לנוב - גם מה שמציגה הועדה כדיון לא
בלעדינו ומחוך רדיסה אחרי "הלוח" (זה כבר קצת יותר מהלום ופאטטיה) -
אנו עלולים להספיק את הקרקע היחיד שאנו עומדים עליו לפי שעה; את
המנדט, המנדט הוא אמצעי הלחץ היחיד שיאנו בידינו. אנגליה לא תשתדל
במנדט זה בנקל - אם אנו לא נתן. וכל מהיר שיש בידינו לקחום המנדט
המנדט - עלינו לקחום.

אני שרוי בראגה שהם היהודי, בכל אופן המוני
ישראל כולו, ליטא, רומניה ושאר ארצות הגויסנות הגולות, יתלכזו
יותר מדי למצב המדינה היהודית. בי עשתי יודעת התלחבות זו. ואני
בזמן למסור נפשי על השמחה התכנית הזאת. אבל תושבי ההמונים היהודים
לא יראו את כל הטקטים המצויים לנו - בסרם תקום התכנית ואמכנות
המפורות להחברות. ואז לנו אם האנגלים יחשבו שחמד הם נוטים לנו -
הם צריכים לרעה שקבלו על עצמם התחייבות יותר קשה ויותר גדולה כלפי
העם היהודי - ואל גשחור אותם בחפזן ובקלות דעה מהתחייבות זו. דעה
הקלה מאנגליה לא מתכחשת בנקל לחובת-כבודי. ואל נקל אנתנו את מלכתם
של הקיימים והטרלליטיקנים הכוזבים לעצמם קו החתנגדות הקלה ביותר.

אבל גם הכריזו השוללים - ואיני יודע אם הם
המיעוט או הרוב בתוכנו, לא הניעה עדיין הסנה לחברתם ס י ס י ת
למקניה - חייבים לקחת בחשבון גם האמנות הממשיות, הממורות אולי
הרבה יותר שפתן נראוה לאחריים מהם, המפורות לנו מ כ ל אלטרנטיבה
אחרת, וגם את דעה המחייבים הרואים שגם היססורי גדול במקמת מדינה
יהודית. ובמצבים מניחים וחיצוניים גם יחד עלינו לעמוד עכשיו לפי קו
משותף אחד שנסיינו בשיבת הועד המזל השינוי ובוודע המוליטיית. קו זה,
אם כי פרטוב הדויה יחייב בו מודיפיקציה טכניסית, הוא ביימודו נכון,
ואין כל יסור עכשיו לשנותו.

הביעה המנדט, מזה על היקלן התכנית.

את חברים האלה מבקש מהם להביא בסמי לפומצה.
כתבתי לאוסיטקין. מציתי כל הידיעות שבמברקין
והכתבתי לו בעצרה גם דעתי - ברורה המכתב הזה.
חזק ונחץ ושלום לכל החברים

ד.ב.ג.

ארכיון המדינה
חיקת 75/94